

CONSELL DE POBLE

Principis	2
El que hem valorat	3
Com funcionen els Consells	4
Quin model es proposa	5
Ajuntament	6
El referèndum com a eina	7
Resum	8

PRINCIPIS

La possibilitat de crear un Consell de Poble o de Ciutat, com es vulgui dir, neix de la manera de governar el municipi que hem vist els darrers anys i de la que hem patit les conseqüències.

Per un cantó tenim un poder legislatiu, escollit a les urnes, que és el que ha de dictar les normes, inversions i futur del poble, en els propers quatre anys.

Per altre banda tenim el poble, que en part ha votat la gent que ens governa, però que al mateix temps, gaudeix o pateix, de les decisions d'aquests, de la mateixa manera que ho fan els que no els han votat.

Sota aquesta premissa i vista l'experiència que han tingut altres poblacions i altres nacions, es veu la necessitat de poder crear un sistema (cosa que permet la Llei) participatiu, on la gent pugui anar opinant i dient què és el que vol per aquest poble i de quina manera ho podem aconseguir.

No hem d'oblidar que si bé els Ajuntaments tenen certa llibertat per l'organització interna del municipi i de la seva societat, hi ha lleis que ens marquen com han de ser determinades disciplines, com ara els impostos, les taxes, el funcionariat, les competències del Ple Municipal i dels Òrgans de Govern del mateix.

També caldrà tenir present que, crear òrgans, comissions i estaments paral·lels als que ja existeixen i que la Llei regula, tan sols fan dificultar, encara més, la feina de gestionar un municipi, la burocratitza i al final la porta a un carreró sense sortida. Per tant, caldrà tenir clar que un Consell de Poble no pot ser, de cap de les maneres, un òrgan que posi traves al funcionament normal del municipi, endarrereixi decisions importants o simplement que tingui el poder final de decisió, però sí que pugui donar el toc d'atenció a l'Ajuntament, en totes aquelles qüestions que cregui, poden crear un cert malestar als ciutadans o elevar aquelles coses que la ciutadania vol dur a terme i són mínimament raonables.

EL QUE HEM VALORAT

Hem buscat informació referent a la participació ciutadana en les decisions dels ajuntaments, així com models de participació existents, tant a casa nostra com a fora.

Un dels models que tothom coincideix en dir que és el més participatiu, és el suís, doncs al final i davant qualsevol entrebanc entre el poder legislatiu i el poble, es soluciona via referèndum i s'incorpora a les lleis o a la pròpia constitució.

Val a dir que donat la història diferent entre la societat suïssa i la nostra, moltes opcions no creiem que siguin factibles de dur a terme, en canvi sí, moltes de les idees es poden aplicar, sempre tenint en compte, no tan sols la nostra cultura, sinó la nostra legislació actual.

La base del model suís en el govern de la nació, està basat en el CONSENS, doncs entenen que sobretot, en temes importants pel futur de la nació, cal fer les lleis amb el màxim de consens possible. Una llei està feta, perquè duri un màxim de temps raonable i no es canviï en funció del govern escollit en cada moment i així doni una estabilitat, no tan sols al govern de la nació, sinó a l'economia, la societat, etc...

Per establir aquest CONSENS entenen que, si bé la gent ha votat una opció política i aquesta pot estar representada en percentatges al Parlament, aquest es recolza en una "comissió d'experts" on hi ha d'estar representats els especialistes en totes les disciplines actuals de la societat (economia, enginyeria, llengua, medi ambient, medicina, educació, etc...) i per evitar que puguin ser més partidaris d'una opció política que d'una altra, són anomenats pels partits polítics a parts iguals: Així, qualsevol llei ha de passar pel comitè d'especialistes en la matèria i, en tot cas, la decisió final és la del govern, encara que poques vegades es dona el cas, de que no hi hagi un acord entre els dos estaments.

Paral·lelament i una vegada aprovada la modificació, llei, etc... es passa tota la documentació i estudis, a una entitat totalment independent, que sense aturar l'aplicació de llei, debat la necessitat o no d'aquesta, les conseqüències, etc...

En aquesta entitat, estan representades el màxim possible de les associacions, sindicats, empreses, ONG, etc... i d'aquesta parteixen, en cas de desacord, els referèndums que acaben convocant al poble en consulta, per tal de que amb el seu vot, determini quina opció cal prendre.

Un exemple clar, el tenim en la Constitució suïssa, on apareixen multitud de disposicions transitòries, aprovades en referèndums entre els ciutadans.

COM FUNCIONEN ELS CONSELLS DE CIUTAT

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS

S'ha analitzat la informació que existeix sobre diferents Consells de Ciutat i en quasi la seva totalitat (excepte Sant Andreu de la Barca), tenen el mateix comú denominador: són entitats consultives, presidides pels alcaldes de les poblacions, amb participació de representants de partits polítics i de diverses entitats cíviques de la localitat i ciutadans individuals, que vulguin participar-hi.

Tenen un determinat número de components (fins a 99 en el cas de Barcelona), en alguns casos creen comissions per seguir temes molt concrets i projectes com: ordenances fiscals, pressupostos, Pla Actuació Municipal... tenen caràcter de debat obligatori. Val a dir que tots els temes/projectes es parlen/debaten, però en cap cas, és preceptiu tenir l'aprovació del Consell, per tirar-los endavant. La resta de temes els proposa l'alcalde o un percentatge determinat de representants.

En molts pobles que tenen Consells de Ciutat, el número de membres és molt elevat, les reunions anuals són poques i en alguns casos, ja ni es realitzen (Badalona).

QUÈ ES PROPOSA

La independència de l'Ajuntament, hauria de ser la base del funcionament del Consell de Poble.

Per dur a terme la seva funció, necessita tenir al seu abast, una gran quantitat d'informació, que tan sols pot emanar del propi Ajuntament i a la que com a ciutadans, tenen el dret de tenir, encara que com tots sabem, moltes administracions no tenen dins de la seva prioritat, la transparència i la participació.

El Consell de Poble tindria tres vies de treball, la que va d'avall a dalt, per tant del poble a l'Ajuntament, tramitant iniciatives o queixes que els ciutadans puguin portar i que, evidentment, no siguin personals, afectin a més veïns i estiguin raonades. Una segona via, seria la que va de dalt a avall, per tant de l'Ajuntament al poble i que consistiria en emetre informes o opinió d'aquells temes que vulgui fer passar pel Consell del Poble. Una tercera via seria la que surt del mateix Consell de Poble, perquè l'Ajuntament no l'ha consultat o perquè mereix especial atenció dels membres del Consell.

Tanmateix, ha de tenir la facultat de poder portar al Ple Municipal, mocions o tenir dret a veu, tal i com ara ho fan els partits polítics, tanmateix com poder sol·licitar la convocatòria d'una consulta popular, arribat el cas.

En cap moment el Consell del Poble ha de treure la funció del Ple municipal i, per tant, aprovar inversions, pressupostos, projectes, etc... perquè no és la seva funció. En canvi sí ha de donar la seva opinió, sobre aquests temes i fins i tot fer-los arribar a la ciutadania general, per tal de que es pronunciï en cas de desavinença o falta de consens.

Caldrà veure quanta gent ha de formar part del Consell de Poble, però en principi, ha d'estar obert a totes les Entitats esportives, culturals, veïnals, educatives, sindicals, empresarials, etc... així com a particulars com empresaris professionals, estudiants, jubilats, etc...

Ha de funcionar amb el màxim d'agilitat, per tal de que les persones que en formin part, no necessitin de molta dedicació (es pot pensar en una Comissió Executiva). Tampoc ha de necessitar molts recursos municipals, un lloc on poder reunir-se (qualsevol dels que ara existeixen al poble), el mínim material per recollir la informació, tractar-la, resumir-la i debatre-la. Tanmateix, caldrà valorar la possibilitat de que pugui emetre una revista o pamflet informatiu, on poder donar a conèixer la seva tasca, així com els temes que ha tractat i el resultat d'aquestes accions.

AJUNTAMENT

Hem de tenir present que la llei permet als Ajuntaments assumir altres funcions de les pròpies que li marca la Llei i, per tant, aquestes les fan o bé per acord al Ple municipal o per una ordre que emana de la Junta de Govern.

El futur d'un Consell de Poble sempre dependrà de la voluntat política de l'Ajuntament d'una legislatura. Així, doncs, ens podem trobar que algun alcalde, no vulgui tenir la pressió que pot suposar el Consell de Poble i per ordre municipal, revoqui qualsevol altre anterior referent al Consell de Poble.

En primera instància hauria de ser el Ple Municipal que aprovés al Ple i per majoria de tots els partits polítics o al menys de $\frac{3}{4}$ parts, el reglament que obliga a l'Ajuntament a uns mínims, per tal de donar possibilitat de funcionament al Consell de Poble, així com evitar que qualsevol govern posterior, pugui revocar aquests mínims amb una majoria simple i que calgui de nou el CONSENS per a fer-ho.

En qualsevol cas els mínims haurien de ser:

- El material mínim de funcionament.
- El local on poder reunir-se.
- El mitjà per comunicar-se amb la ciutadania.
- Capacitat de presentar mocions al plenari.
- Capacitat de demanar al plenari la consulta popular.

Posterior a això i a mesura que es vulgui donar més transparència i/o participació, el plenari hauria d'aprovar quins temes passarà, obligatòriament, al Consell de Poble i en cada legislatura, enviarà tots el que voluntàriament vulgui, per obtenir-ne el CONSENS. D'aquesta manera, quants menys projectes es consultin, menys transparència tindrà l'Ajuntament i com a conseqüència, li repercutirà en futures eleccions. En cap cas es demanarà l'aprovació, cosa que com ja s'ha dit, ha de seguir sent competència del plenari, però si la falta de CONSENS entre l'Ajuntament i el Consell de Poble és manifesta, llavors entraria en funcionament la consulta popular o referèndum (pàgina següent)

EL REFERÈNDUM COM A EINA

A Suïssa el referèndum prové d'una tradició medieval en la que els habitants prenen decisions en assemblees públiques i que encara es fa en molts municipis de mida petita.

Els referèndums, apart dels constitucionals, es demanen per iniciativa popular (100.000 signatures) i s'han de realitzar 90 dies després de presentar-se la sol·licitud.

Té una participació molt baixa (40%), pel cansament de l'electorat, perquè no soluciona qüestions complexes i per la formulació de preguntes de vegades ambigües.

En la nostra societat no tenim aquest costum instaurat i si bé, en un primer moment, podria ser un èxit la participació, l'abús d'aquesta eina acabaria amb el funcionament de la mateixa. Per tant i com a norma **"el plebiscit de més èxit és el que no existeix"** o el que ve a ser el mateix que CONSENS, no tan sols en el Ple municipal, sinó en el Consell del Poble.

Organitzar un referèndum en un poble, no és una feina fàcil i cal estudiar, el mètode, qui pot votar, a on fer-ho, en quant de temps i qualsevol altre fórmula que per un cantó faciliti la participació i per l'altre no tingui un cost significatiu.

RESUM DEL CONSELL DE POBLE

Objectius:

Debatre els projectes i/o queixes que parteixen, tant de l'Ajuntament, com de les entitats o els ciutadans del poble.

Emetre la seva opinió al respecte i en tot cas, presentar mocions al Ple Municipal i en cas de manca general de consens, sol·licitar una convocatòria de referèndum.

Composició:

Representants de la vida civil del poble, des d'entitats de tot tipus, fins a col·lectius que no estan associats (avis, estudiants, professionals, mestresses de casa, etc...)

Funcionament:

Mitjançant dos o tres debats anuals, entre tots els seus components. Una comissió de pocs membres hauria de poder tractar tota la informació i resumir-la, per fer-la arribar a tot els membres.

Preparar les mocions que vulgui presentar al Ple Municipal i publicar la informació de tots els temes i/o projectes que tracti.

Condicionants mínims:

- Reconeixement del Ple Municipal per àmplia majoria del reglament de funcionament..
- Accés a la informació municipal dels temes/projectes que ha de tractar.
- Accés a algun mitjà per fer pública les seves conclusions.